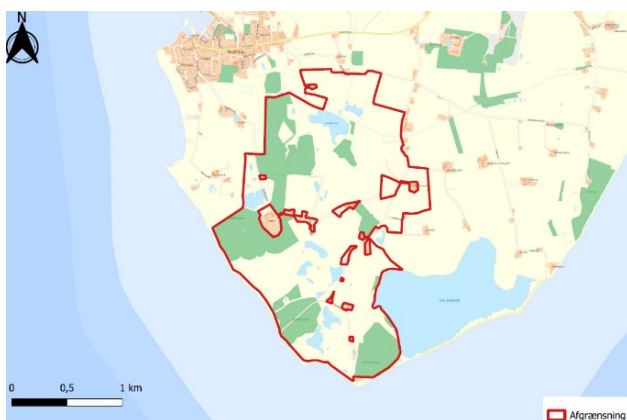

Mulig Naturnationalpark Sydlangeland

Figur 1. Forslag til mulig Naturnationalpark Sydlangeland på 317 ha.

Natur

Omkring halvdelen af skovene er tilplantet med løvtræer på landbrugsjord i 1990'erne og rummer foreløbig kun få naturværdier. Til gengæld er de ældre stævningskove levested for flere rødlistede arter af svampe og sommerfugle.

De lysåbne arealer er overvejende tidligere dyrkede landbrugsarealer, som i dag er under udvikling mod overdrev. I området findes flere små artsrige kalkoverdrev, bl.a. på hatbakken Fakkebjerg.

I den nordlige del, Søgårds Mose, gennemføres pt. et naturgenopretningsprojekt for at genskabe rigkær og hvas avneknippemose.

Helårsgræsning

Der blev i 2006 etableret en 110 ha stor hestehegning, hvor der i dag græsser ca. 50 vilde heste af racen Exmoor. Der er opbygget et stort erfaringsgrundlag i Naturstyrelsen i forhold til håndtering af heste i helårsgræsning. Der har siden 2015 været gennemført samgræsning med knap 10 dyr af den robuste kvægrace Skotsk Højland.

Med ovennævnte erfaringer og de mange skovdækkede områder og vandhuller og søer, vil der hurtigt og let kunne etableres en helårsgræsning for hele området med udgangspunkt i en samgræsning af vilde heste og kreaturer.

Der vil fortsat være behov for at have opmærksomhed på mulige skader på fortidsminder som følge af græsningen.

Områdets historie

Staten har siden starten af 1980'erne erhvervet skov- og landbrugsarealer på Sydlangeland med det formål at skabe et større sammenhængende afgræsset natur- og skovområde.

Beskrivelse af området

Området rummer Sydlangelands særegne geologi med hatbakker, klinger og nor samt et kuperet mosaiklandskab af løvskove og lysåben natur.

	Nuværende anvendelse i ha
Løvskov	78
Nåleskov	32
Lysåben natur	193
Våde naturtyper	14
Total	317
Hegnslængde	17 km

Særlige arter

De rødlistede truede arter Smalfliget Brandbæger, bleg rørhat, grøngul ridderhat og brændende mælkehat.

Arealer med stævningskov skal fortsat plejes med stævning og indgår derfor ikke i afgræsning i forslaget.

Infrastruktur

Området er gennemskåret af 2 mindre offentlige veje.

Naturlig hydrologi

Der findes mindre grøfter i stævningsskovene, hvor det kan være nødvendigt med mindre oprensning for at undgå skader på floraen.

I Søgårds Mose skal bevares ca. 1,6 km kanal af hensyn til afvanding af arealer uden for området.

Friluftsliv

Sydlangeland – særligt Dovns Klint og hegningerne med vilde heste – er et populært udflugtsmål på Langeland. Området er også et yndet besøgsmaal for mange forskellige typer udflugter, fx Østersøen, klinterne, lystfiskere, fugle m.fl.

Området benyttes kun i mindre omfang til løb, cykling og ridning. Der er flere parkeringspladser, udstilling om de vilde heste, vandreruter, toilet samt overnatning i sheltere og på primitive lejrpladser.

I nær tilknytning til den mulige naturnationalpark findes der ikke andre statsejede arealer, hvor udførsel af friluftaktiviteter og udbygning af friluftsfaciliteter kan finde sted.

Arrondering og ejendomsstruktur

Der findes 13 private huse/fritidshuse inden for området, som skal fraegnes.

Fugleværnsfondens areal Gulstav Mose på 7 ha ligger omgivet af statslige arealer. Mosen indgår i hestehegningen, og pleje med græsning sker efter aftale med fonden.

Det vurderes som en realistisk mulighed, at området inden for ca. 5 år vil kunne udvides til et samlet areal på 450-500 ha gennem køb og magelæg samt sammenlægning med nærliggende statsejede arealer.

Særlige forhold

Der vil skulle afvikles 2 jagtkontrakter og 2 kontrakter om slæt, som alle udløber i 2023 eller 2024.

Eksisterende beskyttelse

Området er en del af Natura 2000-område nr. 127 Det Sydfynske Øhav.

I forbindelse med projektbeskrivelse og udarbejdelse af forvaltningsplan skal der ses nærmere på forholdet til Natura 2000 målene.

På sydspidsen af Sydlangeland er et område på 25 ha fredet omkring Gulstav Klint og Dovns Klint. Det vurderes, at en naturnationalpark er forenelig med fredningen.

Fortidsminder

Der findes talrige sten- og jorddiger samt flere fredede fortidsminder i form af jættestuer og stendysser. På toppen af Fakkebjerg findes rester af fundamentet fra en radarstation, som spillede en rolle under Cuba-krisen i 1962.

